

**ROCZNA ANALIZA STANU
GOSPODARKI ODPADAMI
KOMUNALNYMI NA TERENIE
GMINY SZUDZIAŁOWO W ROKU
2015**

Opracowała: Renata Czaban-Tarasewicz

Szudziałowo, kwiecień 2016 rok

Spis treści:

1. Wstęp	str. 3
2. Podstawy prawne	str. 4
3. Aktualny system gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Szudziałowo	str.4
4. Analiza możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania	str. 6
5. Potrzeby w zakresie inwestycji odnoszących się do gospodarowania odpadami komunalnymi	str. 7
6. Analiza kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych (stan na dzień 31.12.2015 r.)	str. 8
7. Analiza liczby mieszkańców	str. 9
8. Analiza liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy	str. 10
9. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Szudziałowo	str. 10
10. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odebranych z terenu gminy Szudziałowo oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych z sortowania i pozostałości z mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania	str.11
11. Poziomy recyklingu, przygotowanie do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, osiągnięte przez gminę w 2015 roku.	str. 12

1. WSTĘP

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Szudziałowo za rok 2015 została sporządzona w celu realizacji zobowiązań nałożonych na organ wykonawczy gminy przez obowiązujące w Polsce prawo w zakresie gospodarki odpadami.

Celem Analizy jest zweryfikowanie możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania, a także potrzeb inwestycyjnych, kosztów systemu gospodarki odpadami komunalnym. Powinna również dostarczyć informacji o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości, którzy nie wykonują obowiązków określonych w ustawie, a także ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, a w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy.

Głównym celem analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Niniejsza Analiza dotyczy okresu od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku. Stanowi drugi tego typu dokument w czasie, kiedy to system gospodarowania odpadami komunalnymi został zmieniony w oparciu o zasady określone w znowelizowanej ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Do końca czerwca 2013 r. właściciele nieruchomości zobowiązani byli do udokumentowania, w formie umowy, z korzystania z usług wykonywanych przez przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. System funkcjonował na zasadzie rozliczeń indywidualnych pomiędzy wytwórcą odpadów a firmą wywozową.

2. Podstawa prawna

Analiza została przygotowana w oparciu o art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. jedn. Dz. U. z 2016 r., 250) – powoływanej dalej jako u.c.p.g., gdzie określony został wymagany zakres przedmiotowej analizy.

3. Aktualny system gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Szudziałowo

Od 01 lipca 2013 roku w Polsce nastąpiła, tzw. rewolucja odpadowa. Do tej daty obowiązywał stary system gospodarowania odpadami komunalnymi, oparty na umowach indywidualnych, zawieranych pomiędzy dobrowolnie wybranymi podmiotami zajmującymi się odbiorem odpadów komunalnych z terenu gminy Szudziałowo. Na podstawie dostępnych danych uważa się, iż około 85 % nieruchomości posiadało podpisaną umowę na odbiór odpadów komunalnych. Mieszkańcy bardzo często ponosili odpłatność za rzeczywisty odbiór odpadów, co mogło rodzić wiele patologii w zakresie pozbywania się odpadów (np. spalanie w piecach, składowanie w miejscach do tego nieprzeznaczonych, itp.). Głównym sposobem postępowania z odebranymi zmieszanymi odpadami komunalnymi było składowanie na składowiskach odpadów. Kolejnym negatywnym atrybutem starego systemu był niski poziom segregacji odpadów. Na terenie gminy Szudziałowo tylko w kilku miejscowościach (Szudziałowo, Babiki, Minkowce i Wierzchlesie) były ustawione pojemniki do selektywnej zbiórki szkła i plastików. Mieszkańcy gminy borykali się z problemem właściwego pozbycia się odpadów nietypowych, tj. wielkogabarytowych, leków, sprzętu elektrycznych i elektronicznych. Sytuacja ta spowodowała, iż na terenie gminy powstało wiele "dzikich wysypisk", które stanowiły

realne zagrożenie dla środowiska naturalnego. Ponadto negatywnie oddziaływały na wizerunek gminy.

Z dniem 01 lipca 2013 roku w gminie Szudziałowo został wprowadzony nowy system gospodarki odpadami komunalnymi. Gmina Szudziałowo stała się odpowiedzialna za jego organizację i funkcjonowanie. Została prawnie zobowiązana do opracowania szeregu aktów prawnych określających ramy nowego systemu. W drodze uchwały określiła wysokość opłaty pobieranej od mieszkańców za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W myśl zapisów u.c.p.g. przeprowadziła procedurę przetargową na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych ze swego terenu. Pierwsza umowa obejmowała okres od 01 lipca 2013 roku do 31.12.2014 roku. Kolejną podpisano na okres od 01.01.2015 roku do 31.12.2017 roku. W obu przypadkach Wykonawcą była i jest firma MPO Białystok, ul. 24 Pułku Piechoty 48, 15-950 Białystok. Przedmiotowa firma w ramach umowy zobowiązana jest do wyposażenia wszystkich zamieszkałych nieruchomości w pojemniki na odbiór odpadów zmieszanych i kompletu worków na odpady segregowane. Zobowiązana jest również do odbioru odpadów z PSZOK-u i tzw. wystawek.

Segregacja na terenie gminy Szudziałowo polega na gromadzeniu odpadów w następujący sposób:

- worek żółty - butelki pet, opakowania z tworzyw sztucznych, szkło, metale, opakowania wielomateriałowe,
- worek niebieski - papier, tektura i tekstylia
- worek inny - odpady zielone.

Gmina zauważa duże korzyści z selektywnej zbiórki "u źródła". Większość mieszkańców, bo aż 93 % segreguje odpady.

Odbiór odpadów komunalnych zmieszanych i segregowanych w zabudowie jednorodzinnej odbywa się jeden raz w miesiącu. Natomiast z zabudowie wielorodzinnej odpady segregowane odbierane są jeden raz w miesiącu, a odpady zmieszane dwa razy w miesiącu.

Ważny filar selektywnej zbiórki odpadów stanowi gminny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych działający na terenie gminy Szudziałowo, zlokalizowany w Szudziałowie (teren gminnej oczyszczalni ścieków). Po wcześniejszym kontakcie telefonicznym przyjmuje się od właścicieli nieruchomości następujące rodzaje odpadów: odpady budowlane i remontowe, odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony, zużyte

światłówki, zużyte baterie i akumulatory małowabarytowe, leki. W Punkcie Aptecznym w Szudziałowie w godzinach pracy punktu można dostarczać przeterminowane leki.

Powstające w gospodarstwach domowych odpady ulegające biodegradacji w pierwszej kolejności wykorzystywane są przez mieszkańców we własnym zakresie np. poprzez kompostowanie w przydomowych kompostownikach w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej. Kompostowanie w przydomowych kompostownikach może być elementem ograniczania ilości powstających odpadów biodegradowalnych.

4. Analiza możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Zapisy art. 3 ust. 2 pkt 10 u.c.p.g. zobowiązują gminy do przeanalizowania możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Jako przetwarzanie należy rozumie

procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie.

Na podstawie obowiązującego w Polsce prawa podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Zgodnie z założeniami WPGO gmina Szudziałowo należy do centralnego regionu gospodarki odpadami. WPGO określa w regionie dwie instalacje, które spełniają warunki instalacji regionalnych do przetwarzania odpadów komunalnych. Instalacjami tymi są: ZUOK w Hryniewiczach

oraz CIGO w Studziankach. Mając na uwadze powyższe zapisy przedmiotowe odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Szudziałowo są transportowane przez firmę MPO Białystok do wyżej wymienionych regionalnych instalacji. Na chwilę obecną brak jest innych możliwości w zakresie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

5. Potrzeby w zakresie inwestycji odnoszących się do gospodarowania odpadami komunalnymi.

Art. 3 ust. 2 pkt 10 u.c.p.g. zobowiązuje gminę do dokonania analizy w zakresie potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. Potrzeby inwestycyjne w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy przejawiają się głównie w konieczności doposażenia Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Szudziałowie. Plac jest wyposażony w kontenery służące do selektywnego zbierania odpadów oraz boksy. Dostawienie kilku kontenerów na gruz i drobne odpady budowlane z pewnością poprawiłoby utrzymanie porządku w PSZOK-u oraz podniosłoby komfort pracy. Ponadto zasadnym byłby zakup kruszarki do odpadów z gruzu i betonu. W dalszej perspektywie należy również rozważyć możliwość jego rozbudowy. Należałoby również w przyszłości wykonać prace polegające na poprawie stanu drogi dojazdowej, który na chwilę obecną jest niezadowolający. Ponadto w celu poprawienia jakości sposobu przyjmowania odpadów przez Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Szudziałowie dobrym rozwiązaniem byłby zakup wagi samochodowej.

6. Analiza kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych (stan na dzień 31.12.2015 r.)

Opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi od dnia 01 stycznia 2015 roku do dnia 31.12.2016 roku dzisiejszego kształtują się na następującym poziomie:

L.p.	Nazwa	2015 rok
1.	Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które są zbierane i odbierane jako odpady zmieszane	14 zł/osobę/miesiąc
2.	Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które są zbierane i odbierane jako odpady segregowane	7 zł/osobę/miesiąc lub w przypadku rodzin wielodzietnych (4 dzieci lub więcej uczących się w systemie dziennym) 10 zł/gospodarstwo/miesiąc

Poniższa tabela przedstawia plan finansowy gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Szudziałowo:

Wpłaty otrzymane od mieszkańców za gospodarowanie odpadami komunalnymi		
1.	Wpłaty otrzymane w 2015 roku	223 033,42 złotych
Zadłużenie mieszkańców z tytułu niewniesionych opłat		
1.	Zadłużenie mieszkańców z tytułu niewniesionych opłat w 2015 roku	10850,60 złotych
Koszty poniesione na gospodarowanie odpadami komunalnymi		
1.	Nakłady w 2015 roku	203371,07 złotych
2.	Nadwyżka z tytułu wpłacanych opłat w 2015 roku	19662,35 złotych

Na podstawie analizy danych finansowych za 2013, 2014 i 2015 rok gmina Szudziałowo potwierdza zasadność wprowadzenia ulgi dla rodzin wielodzietnych (c.n.m. czworo dzieci lub więcej uczących się w systemie dziennym). Wprowadzona miesięczna opłata w wysokości 10 złotych za gospodarstwo domowe w przypadku powyższych rodzin jest właściwa.

W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy spóźniają się z regulowaniem należności za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wysyłane są upomnienia.

7. Analiza liczby mieszkańców

Dokonując analizy mieszkańców należy zestawić z sobą dwie dane. Pierwszą wielkością jest rzeczywista liczba osób zameldowanych na terenie gminy Szudziałowo, natomiast drugą jest rzeczywista liczba ludności ujęta w deklaracjach właścicieli nieruchomości.

Wielkości, o których mowa obrazuje poniższa tabela:

Ilość osób zameldowanych w 2015 roku	Ilość osób wynikająca z deklaracji w 2015 roku
3156	2294

Wynika z niej, że ilość osób zameldowanych jest większa niż ilość osób ujętych w deklaracjach właścicieli nieruchomości. Nie należy jednak przywiązywać zbyt dużej wagi do zaistniałej sytuacji, ponieważ różnica jest spowodowana faktem, iż spora część osób pracuje i mieszka poza granicami kraju. Znaczna ilość uczniów szkół ponadgimnazjalnych kontynuuje naukę poza miejscem zamieszkania i przebywa w internatach oraz stancjach.

W sposób ciągły prowadzone są działania zmierzające do weryfikacji danych zawartych w deklaracji i sprawdzanie ich poprawności.

8. Analiza liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy

Na terenie gminy Szudziałowo wszystkie zamieszkałe nieruchomości są ujęte w systemie gospodarki odpadami. Na bieżąco prowadzi się analizę liczby ludności ujętych w ewidencji ludności, prowadzi się wywiady z sołtysami poszczególnych

sołectw. Jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie, że właściciel nieruchomości pozbywa się nieczystości stałych bądź ciekłych w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami u.c.p.g., Wójt Gminy Szudziałowo wszczyna postępowanie administracyjne w przedmiotowej sprawie. W toku postępowania gruntownie badany jest sposób pozbywania się odpadów lub nieczystości ciekłych przez właściciela nieruchomości. Dotychczasowe postępowania nie wykazały żadnych nieprawidłowości w powyższym.

9. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Szudziałowo

Zapisy u.c.p.g. nakładają na gminy dokonanie analizy ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na ich terenie. W gminie Szudziałowo w 2015 roku sytuacja kształtuje się w następujący sposób:

II. INFORMACJA O MASIE POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW ODEBRANYCH Z OBSZARU GMINY ODPADÓW KOMUNALNYCH ORAZ SPOSOBIE ICH ZAGOSPODAROWANIA 2013 rok				
Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych
Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Hryniewiczach zarządzany przez P.U.H.P. „LECH” Sp. z o. o. , ul. Kombatantów 4,	20 03 01	niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	154,8	R12
IMP Polowat Sp. z o. o. ul. Konwojowa 96, 43 - 346 Bielsko Biała	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	11,4	R3
MPO Sp. z o.o. ul. 42 Pułku Piechoty 48 15-950 Białystok	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	1,58	R12
MPO Sp. z o.o. ul. 42 Pułku Piechoty 48 15-950 Białystok	20 01 11	Tekstylia	2,34	R12
Zakład Uzdatniania Słuczki Szklanej Pełkinie 136A 37-511 Wólka Pełkińska	15 01 07	Opakowania ze szkła	26,8	R5
Rhenus Re cykling Polska Sp. z o. o. ul.	15 01 07	Opakowania ze szkła	3,96	R5

Pańska 73, 00 – 835 Warszawa)				
Remondis Elektrorecykling Sp. z o.o. ul. Pryncypalna 132/134 93-373 Łódź	20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,22	R12

10. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odebranych z terenu gminy Szudziałowo oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych z sortowania i pozostałości z mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

W 2015 roku odpadów o kodzie 20 03 01 zebrano 154,8 Mg. W roku 2014 tych odpadów było 202,2 Mg.

W roku 2015 odpadów o kodzie 19 12 12 odnotowano w ilości 75,12 Mg. Odpady ulegające biodegradacji nieprzekazane do składowania: kod 15 01 01 - 28,37 Mg., odpady o kodzie 20 02 01 - 0,08 Mg.

W 2015 roku odpadów o kodzie 20 01 39 wysortowano 1,68 Mg, odpadów o kodzie 20 01 01 wysortowano 0,98 Mg, odpady o kodzie 20 01 40 - 0,23 Mg, odpady o kodzie 20 01 02 - 1,66 Mg. Odpady o kodzie 19 12 12 stanowiły masę 75,12 Mg.

11. Poziomy recyklingu, przygotowanie do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, osiągnięte przez gminę w 2013 i 2014 roku.

Zapisy u.c.p.g. obligują gminy do ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, oraz do osiągnięcia poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi

metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczenia masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r. poz. 676), określa poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. Poziom, który musiał zostać osiągnięty roku 2013 wynosi 50%. Gmina Szudziałowo osiągnęła poziom ograniczenia w wysokości 15,77%. Jeżeli osiągnięty w roku rozliczeniowym poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania jest równy bądź mniejszy niż poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wynikający z załącznika do ww. rozporządzenia, poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w roku rozliczeniowym został osiągnięty. Natomiast w 2014 roku poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania wyniósł 25% i również został osiągnięty (dopuszczalny poziom w 2014 roku - 50 %). W 2015 roku poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania wyniósł 19,71 % i również został osiągnięty (dopuszczalny poziom w 2015 roku - 50 %).

W 2013 r. poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z obszaru gminy wynosi 33,43 %. Wymagany do osiągnięcia w 2013 r. poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło) powinien wynosić $\geq 12\%$, zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych - poziom osiągnięty. W 2014 roku osiągnięto poziom 26,4% przy wymaganym poziomie $\geq 14\%$. W 2015 roku osiągnięto poziom 35%, przy wymaganym poziomie $\geq 16\%$. Natomiast w stosunku do odpadów innych niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe wymagany poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami dla 2013 roku został określony na poziomie 36%, dla roku 2014 na poziomie 38%, a dla roku 2015 na poziomie 40%. Osiągnięty przez Gminę Szudziałowo poziom

recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami ww. frakcji odpadów wynosi 100%.